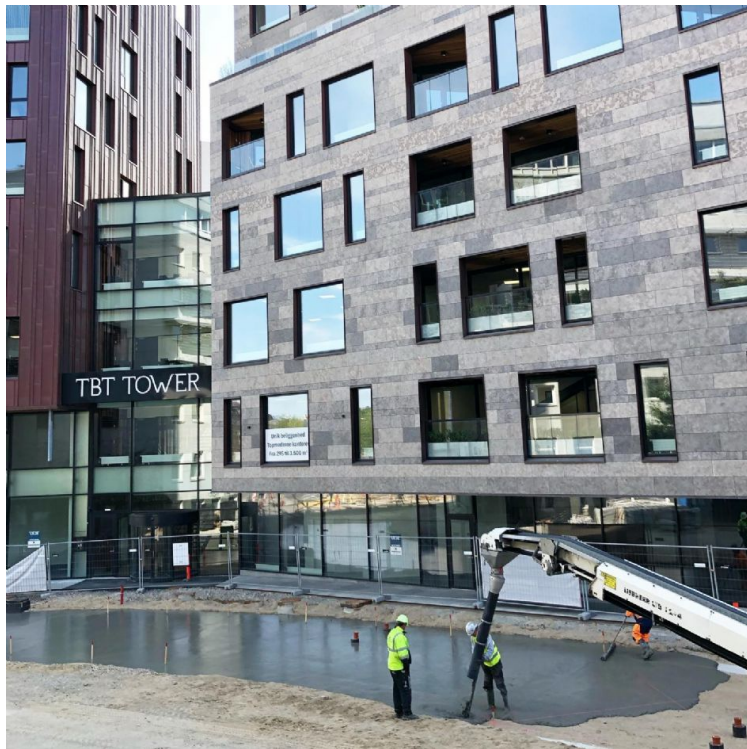

Letbaner og byudvikling: Udviklingsprojekterne ligger tæt langs letbanestrækningen i Odense

Af: Mikael Hansen

Nu er der en vandpyt, om kort tid ligger der letbaneskinner. (Foto: Odense Letbane)

Odense Letbane åbner efter planen i efteråret 2021, men effekterne af letbanen er allerede meget synlige i den gamle industriby, Odense, som er i fuld gang med en gennemgribende transformation til det 21. århundredes vilkår.

Odense Letbane er i øjeblikket i den sidste fase af anlægsarbejdet, mange letbaneskinner er lagt, den del mangler, og det er på nogle af de trafikalt mest følsomme steder. Massivt byggerod og trafikkaos er på 7. år en del af odenseanernes hverdag, og letbanetrætheden er iøjnefaldende.

Odense Letbane er en helt nybygget bybane uden forbindelse til jernbanenettet. Odense Letbane bygges fra Tarup Center i nordvest til Odense Banegård Center og Thomas B. Thrigekvarteret forbi butiksområdet ved Rosengårdscetret til Campus Odense og Nyt OUH med endestation ved Hjalles Station – en station på Svendborgbanen.

Men der hvor byggekranerne lidt efter lidt tages ned, rejser der sig en ny by. Mange industri- og erhvervsgrunde nær byens centrum er blevet til nye bolig- og erhvervsområder. Det er lykkedes at få nyt liv i det gamle havneområde med nye store uddannelsesinstitutioner, og byen og havnen er kommet tættere på hinanden med ny infrastruktur.

Når man ser kortet over igangværende byggerier og byudviklingsprojekter i Odense, er det påfaldende, at langt de fleste ligger meget tæt på letbanestrækningen. Det er en konsekvens af en stramt styret planlægningsproces fra Odense Kommunes side. Kommunen har på den ene side satset på egne store projekter, det er også lykkedes at tiltrække markante statslige investeringer og statslig medfinansiering. Det sidste ben er en stor åbenhed overfor private investorer.

Hønen eller ægget

I Odense er det svært at sige om letbanen eller byomdannelse kom først - lidt ligesom historien om hønen og ægget. Beslutningen om at bygge et nyt Universitetshospital i byens sydøstlige udkant var en vigtig del af grundlaget for letbanebeslutningen. Supersygehusene var en hjørnesteen i kommunalreformen i 2007. Den anden afgørende beslutning var et opgør med den deling af bykernen, som var konsekvensen af bygningen af den store motorgade Thomas B. Thrigegade i perioden 1963-70. Et enigt Odense Byråd vedtog i 2008 at lukke gaden og omdanne den til en ny, bilfri bydel med plads til nybyggeri og nye byrum. Etableringen af Odense Letbane var en del af det odenseanske columbusæg – med Odense Kommune, Region Syddanmark og staten som parter.

Thomas B Thrige-bydelen - kaldet TBT – er næsten færdigbygget. Den nordlige del er taget i brug og den sydlige del af bydelen forventes at kunne tages i brug i 2021. Under hele bydelen er bygget en parkeringskælder med 1000 p-pladser. Letbanen er ført gennem de nye bydel – her skal skinnerne lægges til allersidst. Det nye H. C. Andersen Museum i TBT-bydelen forventes åbnet i 2021.

”Fra stor dansk by til dansk storby”

Et solidt flertal i Odense Byråd er enige om en stor udviklingsvision for byen: "Fra stor dansk by til dansk storby". Der er lagt op til Odenses tredje storhedsperiode. Den første var i 1800-tallet, hvor Odense i årtier var Danmarks næststørste by og administrativt centrum for provinsen. Den anden storhedstid var industrialismens tid i begyndelse af 1900-tallet med mange store produktionsvirksomheder. Den industrielle æra i Odense sluttede så sent som i 2012, da Lindøværftet lukkede. Da var der første spadestik til Odense som "en dansk storby" allerede taget.

Campus Odense

Det nye supersygehus - kaldet "Nyt OUH" – er under opførelse i Odense SØ. Lige indenfor ligger udviklingsområdet Campus Odense, hvor det 50 år gamle Syddansk Universitet efterhånden kun er en lille del. Nye kollegier, erhvervshuse, uddannelsesinstitutioner og boliger skyder op i området. Blandt de vigtigste er Cortex Park, som er en rugekasse for innovative virksomheder, og to nye universitetsinstitutter: SDU Sund og Institut for Idræt og Biomekanik.

Når alt er færdigbygget i Campus Odense og sygehusområdet forventes en daglig trafik på omkring 60.000 personer ud og ind af området. Letbanen bliver en vigtig del af det nye transportsystem til og fra området. Sygehuset enorme P-plads skal først og fremmest betjenes fra den nye motorvejsafkørsel Odense SØ, som er færdig for længst. Tiden vi vise om transportsystemet vil have tilstrækkelig kapacitet.

Gartnerbyen

Der hvor GASA Odense tidligere havde et meget stort anlæg på grænsen mellem Odense centrum og forstaden Bolbro, ligger nu boligområdet Gartnerbyen – et godt eksempel på samspillet mellem kommunen og private udviklere. Gartnerbyen ligger lige ved letbanen. En række andre nye boligbyggerier er færdige eller ved at blive bygget langs letbanestrækningen fra Gartnerbyen til den sydlige udkant af bykernen.

Letbanens etape 2

Odense Kommune er i fuld gang med at forberede letbanens etape 2, som planlægges til at have to sidegrene til etape 1, én fra Odense Centrum til Vollsmose og Seden, en anden fra Vesterbro, forbi det nuværende sygehusområde til Odense Zoo. Netop Vollsmose og det nuværende sygehusområde er Odense kommunes kommende udviklingsområder. Forberedelsesarbejdet er påbegyndt, næste fase er en VVM-undersøgelse, men der er endnu ikke taget endelig beslutning. Finansieringen er ét af de store udestående punkter, bl.a. spørgsmålet om statslig medfinansiering.

Farvel til letbanetrætheden

Forventningerne til Odense Letbane er store, og indtil videre ser det ud til at Odense Kommunes ambitiøse satsning på byomdannelsen er godt på vej til at blive realiseret. Formentlig vil det gå ligesom i de fleste andre letbanebyer: Letbanetrætheden bliver overvundet og afløst af tilfredshed, måske endda begejstring.

Læs også:

[Hovedstadens Letbane fremmer byudvikling i Ring3-korridoren](#)
[Letbanen styrker mobiliteten på Djursland](#)
[I Aalborg kom byudviklingen først](#)
[Visionsplan satser på højklasset kollektiv trafik i Østjylland](#)
[Letbanen har sat turbo på udviklingen i Odder](#)
[Aarhus vokser langs med letbanen](#)

[Byplanlægning](#) [Letbaner/Metro](#) [Økonomi](#)